

Nr 41.

Ankom till riksdagens kansli den 20 april 1917, kl. $\frac{1}{2}$ 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående försäljning av de s. k. Stenhammarstomterna inom Flens municipalsamhälle.

(1:a avd.)

I en inom första kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 14, av herr *Österberg* har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att de s. k. Stenhammarstomterna inom Flens municipalsamhälle finge grundköpas på sätt friherre von Kræmers testamente kan medgiva, och att Kungl. Maj:t efter skedd utredning måtte framlägga förslag härom inför riksdagen.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

På sätt motionären jämväl erinrat har egendomen Stenhammar med underlydande i Flens socken av Södermanlands län jämlikt det i motionen åberopade testamente, varav utskottet tagit del, under vissa förutsättningar övergått i svenska statens ägo. Å till egendomen hörande hemmanen Salsta nr 1 och 2 tillhoppa $1\frac{1}{2}$ mantal, och $\frac{1}{2}$ mantal Nybble hava under förre ägarens tid med nyttjanderätt på 50 år upplåtits vissa i motionen åsyftade inom Flens municipalsamhälles planlagda område belägna tomter. Till säkerhet för dessa nyttjanderätters bestånd har, enligt vad från domänstyrelsen meddelats utskottet, i hemmanen beviljats särskilda nyttjanderättsinteckningar, den äldsta gällande från den 1 juni 1879. Testamentet ifråga, enligt vilket hinder ej möter för meddelande av nya

nyttjanderättsupplåtelser på 49 år, medgiver, såsom motionären även framhåller, de upplåtna tomternas försäljning, dock först i den mån kontraktstiden för desamma utgår. Vid sådant förhållande torde med hänsyn jämväl till vad ovan anförts någon upplåtelse med äganderätt icke kunna ifrågakomma före år 1929.

Vad angår frågan om upplåtelse under den form av nyttjanderätt, som innefattas i tomträttsinstitutet, synes ett sådant förfaringssätt stå i överensstämmelse med berörda testamentes bestämmelser. Enligt vad utskottet inhämtat hava även tre sådana upplåtelser jämlikt särskilda Kungl. Maj:ts beslut meddelats, därav likväl en senare av viss anledning förfallit. — Emellertid har på sätt i motionen jämväl framhålles den i 2 § av lagen den 14 juni 1907 om inskrivning av tomträtt m. m. givna bestämmelsen, att inskrivning ej må meddelas, där tomten är besvärad av sökt eller beviljad inteckning, vid ovan angivna förhållande omöjliggjort erhållande av sådan inskrivning i de sålunda gjorda tomträttsupplåtelsena.

Utskottet inser önskvärdheten därav att det hinder, som sålunda förefinnes för tomträttsinstitutets fulla utnyttjande beträffande hela det område av ifrågavarande egendom, som är avsett för upplåtelse under tomträtt, snarast möjligt varder undanröjt. I detta syfte har också såsom motionären jämväl framhåller domänstyrelsen sökt att genom överenskommelse med vederbörande inteckningshavare få de befintliga inteckningarna i det planlagda området av egendomen, i den mån det tillhörde ovanberörda hemman, dödade. Härvid har enligt vad utskottet inhämtat nämnda styrelse jämväl frångått av styrelsen ursprungligen uppställd, i motionen omförmäld fordran, att kostnaderna härför skulle bestridas av inteckningshavarna själva, i den mån desamma icke komme att gäldas av arrendatorn av Stenhammar. Denne hade nämligen, enligt vad domänstyrelsen likaledes upplyst, förklarat sig villig deltaga i berörda kostnader intill hälften av desamma dock högst med visst angivet belopp.

Visserligen har, på sätt i motionen även erinrats, det önskade resultatet ännu ej uppnåtts. Utskottet har sig emellertid bekant, att fortsatta åtgärder komma att från domänstyrelsens sida vidtagas för undanröjande av de uti ifrågavarande avseende förefintliga svårigheter, vilka det jämväl torde finnas utsikt att övervinna. Vid sådant förhållande anser sig utskottet sakna anledning att tillstyrka den ifrågasatta utredningen.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att förevarande motion ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 20 april 1917.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: herrar greve Hamilton, Ericsson, Petersson, P. Alfred, Paulson, Holmquist, Lindblad, greve Wachtmeister, Persson, Nilsson i Tånga, Nilsson i Linnås, Sjöblom, Lundström, frih. Silfverschiöld, Larsson, Hage och Svensson.
